W niedzielę dnia 26 marca 1922 o godzinie 4 po poł. odbędzie się w lokalu Stowarzyszenia przy ul. Grodzkiej 43.

# Pogadanka

na temat:

## Sprawy aktualne

Prosimy o liczne i punktualne przybycie

Wydział.

# Precz z apatją i rezygnacją.

Rok 1922 będzie może najważniejszym dla dalszego rozwoju państwa, jego rozbudowy i dalszego jego wzmocnienia. Skoro już umilkły armaty, granice są ustalone, skoro sejm uchwalił konstytucję i zadecydował o swojem rozwiązaniu, na nas spada obecnie obowiązek zadecydować o tych wszystkich konkretnych sprawach, które mają pod naszym wpływem dalej się rozwijać. Lud nasz jest dostępnym dla haseł demagogicznych, wybiera posłów wedle haseł skrajnych, doktrynerskich, demagogicznych i klasowych.— W miastach wybierać się ma rady miejskie, po wsiach rady gminne, nastąpi wybór Izb handlowych i Izb rękodzielniczych. Skoro ustawodawstwo polskie nadało, lub nada nam prawo delegowania reprezentantów do Izb skarbowych, do komisji podatkowych, do Izb handlowych i Rad miejskich, to każdy zrozumie, jakie konsekwencje poniesie kupiectwo, gdyby się nadal odsuwało od pracy społecznej jedynie dlatego, że demagogja uliczna neguje potrzebę handlu, a specjalnie handlu żydowskiego.—

My rozumiemy to psychologiczne podłoże, w jakiem się znajduje nasze kupiectwo, które wytworzyło u nich niechęć i niezrozumienie dla spraw społecznych, publicznych i politycznych. Kraj nasz nie bierze w obronę klas miejskich, wskutek skrajnych demagogicznych haseł i geometrji wyborczej, wyeliminowano z Sejmu inteligencję, reprezentacje przemysłu, rzemiosła, handlu i naszym wyborcom narzucono hasła klasowe, antysemickie, wrogie dla życia gospodarczego.

Kupiectwo bezwzględnie musi swoją kartką wyborczą w przyszłości zadecydować o swojej egzystencji. Stwierdzamy, iż dotychczasowe stronnictwa w Sejmie nie odpowiadają naszemu programowi. Nam odpowiadałoby najlepiej **stronnictwo demokracji społecznej**, takie, które rozumie, że państwo nasze, to nie jeden naród, jedna kasta, jedna klasa, że w państwie jest chleb, miejsce i słońce dla wszystkich. Żądamy równości praw i wolności. My wszyscy cierpimy, my wszyscy pracujemy w tem państwie i dlatego zwalczać musimy kandydatów, co głoszą nam

tyranję i nędzę. My pragniemy, by postęp, prawda i światło u nas zapanowały. Do wywalczenia tych prawd zrozumiałych samych przez się, wzywamy kupców i przemysłowców.

Póki czas, muszą się u nas zorganizować komitety, muszą się potworzyć organizacje, muszą stanąć na czele ludzie, do których my będziemy mogli mieć zaufanie, że nas po[illegible]ą zastąpić we wszystkich ciałach, którebędą decydować o naszej przyszłości.

*R. P.*

# Przeciw kagańcom.

Nie ma co, rząd nasz opierając się na sejmie wybranym wedle wszelkich form demokracji, posługuje się środkami, które w wielkiej mierze krzywdzą obywateli. Nasi urzędnicy zostają zmuszani do wypełniania często czynności, które nie tylko krzywdzą obywateli, ale również moralnie samych urzędników, albowiem zmuszeni są do wykonywania czynności, które scharakteryzować możemy jako nieznośne, niepotrzebne, a nawet reakcyjne. Mówimy tu o formie wydawania paszportów. Rozporządzenia rządowe zmuszają obywateli do płacenia niewymierzonych podatków za cały rok 1922, a nawet takich podatków, które wcale nie są jeszcze płatne jak podatek osobisto-dochodowy, domowo-czynszowy, zarobkowy, a obecnie też w wielu wypadkach nie płatnej jeszcze daniny, bo rozłożonej prawomocnie na raty. Kto te podatki nie zapłaci, ten nie otrzyma klauzuli zezwalającej na wydanie paszportów.

A tymczasem nasze gospodarstwo społeczne coraz bardziej upada, nasza waluta coraz mniejszą ma wartość, drożyzna coraz bardziej się wzmaga. W tym stanie rzeczy ograniczenia działają na cały tok gospodarstwa wprost zabójczo. Każdy przyzna, iż kupiec, który wyjeżdża zagranicę w celu zakupna towarów, nie może być pozbawionym gotówki na opłacanie niewymierzonych mu jeszcee podatków. System ten powoduje, iż moralność podatkowa u naszych obywateli zupełnie upada, że to, co ma każdy uważać za obowiązek, uważać musi ze względu na stosowanie wobec niego podobnego systemu, za ciężar.

Albo przedstawić możemy nowy sposób obciążenia kupiectwa, który ukazał się we formie zupełnie niewinnej w rozporządzeniu Ministra Skarbu i Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 6. lutego 1922 [Dz. U. R. P. Nr. 14 z dnia 16 marca 1922] w sprawie zmiany brzmienia artykułu 15 rozporządzenia o taryfie celnej z dnia 11. czerwca 1920 roku.

W artykule IV. niniejszego rozporządzenia podanem jest:

„Przesyłki zawierające towary nie zadeklarowane we właściwym terminie, lub też zadeklarowane w sposób nie zupełny, podlegają dodatkowej opłacie manipulacyjnej w wysokości 10 proc. **od przypadającego cła łącznie z dopłatą do cła „(agiem).“** Pytanie teraz jest, co należy rozumieć przez niedeklarowanie przesyłki we właściwym terminie? Otóż rozporządzenie wykonawcze Ministerstwa Skarbu par. 12 z 13. grudnia 1920 (Dz. U. R, P. Nr. 11 z r. 1921) podaje:

„Wszystkie towary przywiezione z zagranicy należy dostawić do najbliższego na linii celnej urzędu celnego i tam zgłosić je (zadeklarować) niepóźniej jak 48 godzin od nadejścia.“

Znaczy to, iż kupiec zmuszony jest natychmiast w przeciągu 48 godzin deklarować towary, choćby nie miał wszystkich dokumentów, a więc np. faktur, pozwolenia przywozu, które dopiero po pewnym czasie po nadejściu towarów podać może, lub też z powodu możliwego w dzisiejszych czasach wypadku braku gotówki. Ponieważ ostatnie rozporządzenie powiada, iż jeśli towary nawet we właściwym terminie nie zostały zadeklarowane w sposób zupełny, a więc jeśli kupiec nie ma i mieć nie może wszystkich dosumentów, to wówczas będzie musiał płacić dodatkową opłatę manipulacyjną do wysokości 10 prc. od przypadającego cła łącznie z agiem.

Ten stan rzeczy wykazuje, iż Ministerstwo Skarbu nie liczy sie z technicznemi warunkami wśród jakich kupiectwo pracuje i wyłącznie kieruje się czysto fiskalnemi względami, które jednakowoż skarbowi nie przynoszą wiele, zaś ludności wiele przykrości. Zresztą i tak zmuszeni są kupcy wrazie o ile towar znajduje się dłużej na stacji, płacić kolosalne postojowe, skutkiem czego w zasadzie następuje podwójne ukaranie kupców za niezawinione przez nich wypadki.

Takie rozporządzenia noszą absolutnie charakter czysto policyjny, nie dopuszczają do uzdrowienia stosunków i wykazują, że nasze czynniki rządowe nie liczą się z psychicznym stanem społeczeństwa, wywołując u niego wrażenie, że u nas nie wolność, lecz reakcja panuje.

# Dokąd zdążamy.

Onegdaj odbyło się zebranie kupców trudniących się handlem win. Przedmiotem ożywionej dyskusyi i obrad, było położenie kupiectwa tej gałęzi handlu, zagrożonego w swoim bycie materyalnym wytworzonego ostatniem rozporządzeniem min. skarbu, albowiem niejasność dotyczącego rozporządzenia nakładającego opłatę 400 mk. od litra wina częstokroć powoduje niedorzeczną wprost jego interpretację ze strony organów skarbowych, zwłaszcza na prowincji.

Niezmiernie wysokie cło od wina, a mianowicie 1200 mk. od litra, oraz ten świeżo wprowadzony podatek konsumcyjny, wpłynął na bardzo znaczne ograniczenie importu i konsumcji tego artykułu tak, iż skarb państwa zamiast spodziewanych dochodów, ponosi tylko stratę skutkiem dużych kosztów skomplikowanego poboru nowego podatku i ogromnego spadku przychodów z cła. Powtarza się zatem historja ustawicznego podwyższania cen tytoniu i tak dalece zmniejszonej skutkiem tego jego konsumcyi, iż rząd widział się zmuszonym ceny tytuniu o 25 proc. obniżyć.

Skoro rząd nic nie zyskuje, a poszczególne sfery kupieckie skutkiem takich rozporządzeń tracą, to każdy z oburzeniem zapytać musi, dokąd zdążamy? Jaki jest cel danego rozporządzenia? A teraz jeszcze jedno pytanie. Skoro cło od litra wina wynosi 1200 mk., a zaliczone zostaje od fakturowanej wartości zakupu wina, to na jakiej logicznej podstawie pod formą podatku spoż, pobiera się przy konsumcji znów 20 proc. czyli 240 mk. na litrze od już wpłaconego cła? (oprócz akcyzy). Jest to pogwałceniem wszelkich zasad prawa, a w skutkach swych rujnuje to poważny odłam kupiectwa.

Rozumiemy, że polityka skarbowa rządu ma na oku przy handlu winem cele fiskalne, ale one nie powinny dojść do tej miary, by handel ten zdławić.— Czas nawrócić z błędnej drogi, bo ona nie zawiedzie ani do napełnienia kasy skarbu, a wyrządzi szkody społeczne, bo pozbawić może egzystencji liczne rzesze naszego kupiectwa.

*Szym. Zucker.*



# Memorjał Lwowskiego Stow. Kupców.

**Z Redakcji:** Lwowskie Stow. Kupców łącznie z Krak. Stow. Kupców rozpoczęło akcję celem ustalenia pewnej zdrowej polityki celnej. W tym kierunku wniosło Lwowskie Stow. Kupców następujący memorjał do Lwowskiej Izby handl. i przemysł. Zamieszczamy go w wyciągu skróconym. (dalszy ciąg).

Grupa III. Materjały i wyroby drzewne.

W tej grupie zasługuje na uwagę poz. 62 c., odnosząca się do opłat od nasion warzywnych i ogrodowych.

Uwzględniając stawki pierwotne z dodatkiem 40.000 proc. agiem, wynosi cło tego artykułu 4000 względnie 8000 Mp. za 100 kg.

Poz. ta powinna być zupełnie wolną od cła, gdyż uszlachetnienie produkcji rolnej leży w interesie państwa i całego społeczeństwa.

Ustęp 10 poz. 61., ustanawiający stawkę celną 340 Mp., obejmuje także forniery, co uniemożliwia fabrykację wyrobów drzewnych, paraliżując nadto przemysł koszykarski i wyrób mebli giętych.

Fabryki fornierów w kraju nie mamy, wobec tego koniecznem jest utrzymanie dawnego mnożnika.

Jeśli chodzi o ochronę rodzimego przemysłu, to poz. 61. ust. 10 winna mieć stawkę zasadniczą 40 i mnożnik ulgowy 14.900 proc. a poz. 61 ust. 2 stawkę 85. mnożnik 39.900 proc.

Grupa IV. Materjały budowlane i wyroby ceramiczne.

W grupie tej nałożono na wyroby porcelanowe wymienione w poz. 76. cło ochronne (zbytkowe), jakkolwiek rodzime fabryki nie pokrywają nawet w minimalnej części zapotrzebowania kraju.

Również i wyroby szklane wedle poz. 77. obłożono zbyt wysokiem cłem a po części wykluczono niesłusznie od przywozu.

Rewizja powyższych postanowień konieczną jest ze względu na szczególne znaczenie materjałów szklanych dla odbudowy kraju.

Odnośnie do poz. 71. pkt. 3 i 4 krążki do ostrzenia, papier i płótno szmirglowe, zauważa się, że artykuły te nie są wcale w kraju wytwarzane, a ponieważ zaliczyć je można **do narzędzi**, przeto cło przy tych artykułach powinno wynosić tylko 900 pr.

Grupa V. Paliwa, asfalt, smoły i produkty z nich.

W tej grupie zasługuje na wzmiankę poz. 88. **gumelastyka bez tkanin.** Artykuł ten podlega agiu celnemu 900 proc., podczas gdy ta sama gumelastyka z wkładką płócienną lub papierową płaci agio 50.000 proc. Przypuszczać należy, iż polega to na pomyłce, gdyż w uwzględnieniu faktu, że nie ma w kraju fabryk artykułów gumowych, podlegają artykuły techniczne słusznie agiu 900 proc., gdy zaś wkładka w gumelastyce nie powinna pod żadnym warunkiem wpłynąć na podwyższenie cła, należałoby przeoczenie to sprostować t. j. ustalić mnożnik 900 proc.

Grupa VI. Materjały i przetwory chemiczne.

W grupie tej zasługuje na uwagę poz. 115, odnosząca się do różnych eterów stanowiących poniekąd surowce do wyrobu rozmaitych artykułów chemicznych. Poz. ta jakoteż poz. 123. obejmująca zapałki powinna korzystać z ulg celnych, celem zapobieżenia drożyźnie wytworów tych, wyrabianych wprawdzie w kraju, jednakowoż w gatunku lichszym i w cenie przewyższającej znacznie cenę wyrobów tych zagranicą.

Grupa VII. Rudy, metale i wyroby z metalu.

W grupie tej wysokie cło nie ma żadnego uzasadnienia. Wysokie ceny powyższych artykułów odbijają się dotkliwie na całem życiu gospodarczem kraju.

Począwszy od poz. 140, a skończywszy na poz. 175, powinny wszystkie te artykuły korzystać z ulg celnych mimo częściowych fabrykacyj tychże w kraju, gdyż produkcja krajowa szczególnie w tej gałęzi znajduje się w stadjum początkowem.

Przemysł metalurgiczny ogranicza się w kraju do huty Dąbrowskiej i Ostrowieckiej, wszystkie zaś inne małe fabryki żelazne mogą zaledwie pokryć potrzeby lokalne. Huta Dąbrowska i Ostrowiecka jako największe przedsiębiorstwa krajowe w tym zakresie uruchomiły dotychczas zaledwie małą część pieców, wskutek czego produkcja żelaza jest minimalną i nie starczy nawet na pokrycie zapotrzebowania samej Kongresówki.

Wspomniane huty z powodu zniszczenia wojennego wyrabiają tylko część fasonów i wymiarów żelaza sztabowego, z powodu czego import zagraniczny tego materjału jest wprost nieodzownym.

Blacha żelazna czarna i pocynkowana bywa wytwarzaną w kraju w minimalnej ilości i w pewnych tylko grubszych wymiarach tak, że jest się wprost skazanym na import zagraniczny.

Gwoździe druciane wyrabia się w kraju w niedostatecznej ilości i tylko w pewnych wymiarach, tak że gwoździarnie w kraju nie dorównują pod względem wytwórczości ilościowo nawet jednej fabryce zagranicznej.

Tak samo wyrabia się w kraju tylko w szczupłych ilościach i w pewnych wymiarach osie do wozów, łańcuchy, łopaty, widły, pługi, rury wodociągowe, okucia budowlane etc.

Wszystkie tu naprowadzone wyroby są niezbę-

**Zasilajcie Kasę kupiecką!**

dne do odbudowy kraju zbyt zniszczonego wojną i dlatego też powinny one korzystać z ulg celnych.

Co do poz. 161 pkt. 1 „pilniki", zauważa się, że artykuł ten, jako wytwarzany w kraju w bardzo małej ilości i podpadający pod pojęcie narzędzi, powinien również korzystać z ulg celnych.

Grupa VIII. Papier, wyroby z papieru i wytwory sztuki drukarskiej.

Artykuły tej grupy powinny korzystać z ulg celnych, albowiem stanowią one pierwszorzędny czynnik kulturalny, produkcja zaś krajowa w tych fabrykatach ani pod względem technicznym, ani pod ilościowym, nie odpowiada wymogom dzisiejszej chwili.

Dla ilustracji, w jak wysokim stopniu wpływa cło na drożyznę artykułów tych cen, niech posłuży fakt, że przeciętny wagon papieru płaci około miljon marek tytułem cła.

Co do poz. 177 okt. 5b. zauważa się, ze szpagat papierowy wyrabia jedyna firma w kraju i to w tak małej ilości, że może zaopatrzyć najwyżej potrzeby lokalne i dlatego uzasadnionem jest przyznanie temu artykułowi ulgi celnej.

C. d. n.



# Z aktualnych spraw.

## Zgromadzenie z dnia 19. b. m.

Przy bardzo licznym udziale kupców otworzył p. prezes Spira zgromadzenie. Mowca poruszył sprawę budżetu Izby handlowej i zakomunikował, iż z przypadającego na Izbę Handlową dodatku do podatku przemysłowego przypaść ma wedle obliczenia Izby 18 proc. na rzecz Krakowskiej Izby Handlowej i Przemysłowej. Wedle obliczeń Ministerstwa skarbu ogół zasadniczego podatku przemysłowego winien przynieść na okręg Krakowskiej Izby Handlowej 280,000.000 Mp., z czego, jeśli z ostrożności przyjmiemy 200,000.000 Mp., 18 proc. przypadnie jako dodatek na rzecz Izby Handlowej.

Równocześnie zakomunikował mowca, iż wniosek jego w sprawie utworzenia Komisji celnej przy Izbie Handlowej został przyjęty z tem, że do tej Komisji ma należeć 6-ciu radców. Izda Handlowa projektuje obecnie powołanie nowych 14-stu radców do Izby a to z tego powodu, by uzupełnić reprezentantów poszczególnych branż, jakoteż reprezentantów niektórych miejscowości.

W kwestji ostatniego rozporządzenia celnego Ministerstwa Skarbu, Przemysłu i Handlu z dnia 6. lutego 1922 podnosi mowca, iż rozporządzenie to po myśli art. IV. nałożyło na kupiectwo ponownie bardzo wielkie ciężary, gdyż w myśl tego rozporządzenia, o ile towary nie zostaną w terminie właściwym tj. w 48-miu godzinach po nadejściu towarów, wedle wszelkich form zadeklarowane to wówczas obowiązani będą kupcy zapłacić 10 proc. dodatkowej opłaty od przypadającego cła, łącznie z agiem. Jest to zdaniem mowcy wprost nie do zrozumienia jak Ministerstwo może podobne rozporządzenia wydawać, jeśli wie, iż o ile chodzi o towary zagraniczne to wówczas niemożliwem jest z powodu nie nadejścia na czas odnośnych faktur deklaracje wedle wszelkich wymogów składać, skutkiem czego kupiectwo ponosi bez swojej winy kary a to w tej formie, iż nietylko płacić musi ogromne postojowe, które sobie kolej liczy, ale również ponadto jeszcze zarządzone 10 proc. od przypadającego cła wraz z agjem. Dotychczasowy system polega na tem, iż Urząd celny jest pod zarządem kolei i w tym kierunku wystarczy jeśli kolej sama postojowe sobie liczy. W obecnych czasach bowiem, co notaryjnie znaną jest rzeczą,

zdarza się, iż kupiec nie jest w stanie tej kolosalnej gotówki jaką zapłata cła wymaga w pierwszych kilku dniach zebrać. Widzimy z tego, iż nasze czynniki rządowe nie liczą się wcale z faktycznym stanem rzeczy. W sprawie zwolnień przywozu, która obecnie na niektóre artykuły zostały wprowadzone podnosi mowca, że kupiectwo ma to do zawdzięczenia wyłącznie Stowarzyszeniu kupieckiemu, oraz intenzywnym staraniom prezesa tut. Izby handlowej p. prezydenta Tadeusza Epsteina, który w tej sprawie w Warszawie dłuższy czas interweniował. W ten sposób dokonało kupiectwo, iż szmugiel zostanie wstrzymany, oraz że solidne kupiectwo będzie mogło swoje interesa silniej podnieść.

Następny mowca p. Pfeffer referował w sprawie traktatu handlowego polsko-francuskiego i rosyjskiego. Ze względu na to, że referat ten jest dla kupiectwa wielkiej wagi i interesujące wywody mowcy wymagają obszerniejszego przedstawienia, umieścimy referat ten w całości w następnym numerze.

Delegat towarzystwa dla handlu z Rosją omówił nader obszernie konieczność przystąpienia do utworzenia akcyjn. towarzystwa dla handlu z Rosją.

P. r. Schenker oświadczył gotowość przedstawienia tej sprawy sekcjom branżowym. W dalszym przemówieniu wskazuje p. r. Schenker na nowy zamach jaki przygotowują właściciele realności na lokale handlowe oraz na niewłaściwość rozporządzenia w sprawach celnych. Mowca przedkłada rezolucję, którą niżej zamieszczamy.

P. Horowitz nawiązując do słów p. r. Schenkera wzywa kupiectwo do wyrażenia swego oburzenia z powodu zachłanności właścicieli realności, zapowiadając, iż kupiectwo tak długo nie spocznie i walczyć będzie wszelkiemi siłami, aż unicestwi ich zamiary.

P. Fromowicz charakteryzując szeroko zakrojone projekty gospodarcze poprzednich prelegentów, oświadcza, iż w pierwszym rzędzie należy znieść ustawę o walce z lichwą, jeśli chcemy, byśmy wogóle coś mogli dokonać, czy to z odbudową handlu u nas, czy też w odniesieniu do handlu z Rosją. Mowca popiera rezolucje, którą niżej zamieszczamy.

Po przemówieniu p. Bohrera i innych zamknął przewodniczący zgromadzenie.

## Rezolucje.

1). Kupiectwo krakowskie zgromadzone w dniu 19 bm. protestuje energicznie przeciw projektowanej podwyżce czynszów za lokale sklepowe, która ma wynieść 80 krotność zasadniczego czynszu, oraz przeciw 40-krotnej podwyżce czynszów najmu za mieszkania. Podwyżka ta uniemożliwia obniżce cen i przyczyni się do katastrofalnego zaognienia stosunków.

Domaga się, by usunięto ten projekt z porządku dziennego obrad Sejmu Ustaw., aż do wysłuchania organizacji kupieckich w Polsce.

2). Protestuje energicznie przeciw zarządzeniom Ministerstwa Skarbu, Handlu i przemysłu, ustanawiającego 10 proc. opłatę cłową za zwłokę w zadeklarowaniu towarów. Wykupno bowiem towarów w urzędzie celnym w 48 godz. po nadejściu towarów jest technicznie niemożliwem. Do tej chwili nie posiadają urzędy celne specjalnych magazynów, lecz wykup towarów odbywa się przez wykupno transportów wprost z magazynów kolejowych.

# Rynek towarowy.

**Sytuacja gospodarcza.**

W ostatnich dniach notujemy mimo niedalekich świąt stagnację w handlu hurtownym. Poza pewnemi wyjątkami konstatujemy ten stan rzeczy również w handlu detajlicznym. Fala taniości nie nastąpiła, przeciwnie spotęgowała się **drożyzna.** Mięso podrożało o 60 proc., jarzyny, ziemniaki, zboże, mąka doszły do cen dotychczas nie notowanych.

Nieuniknionem następstwem tej orgii drożyznianej są walki cennikowe robotników. W Łodzi wprawdzie przyszło już do ugody, jak również w Warszawie porozumiano się z robotnikami szewskimi, jednakowoż obecnie robotnicy piekarscy i czapnicy, jak również z innych zawodów podnoszą coraz to inne żądania. Płaca robotnika kwalifikowanego dochodzi w Krakowie do 20 tysięcy.

**Futra:** Z Lipska donoszą o ciągłej zwyżce cen na wszystkie gatunki futer. Z całego świata zjawili się nabywcy na targ lipski, podaż minimalna nie mogła oczywiście zaspokoić głodu towarowego. Futra dostarczone z Rosji na targ lipski są ilościowo mało znaczące i mogłyby zadowolnić ledwo jednego nabywcę.

Farbiarnie nie przyjmują zamówień specjalnie na królicze skórki, twierdząc, że są wysprzedane do sierpnia br.

**Korzenie u nas.**
**Ceny hurtowe.**

| | | | |
|---|---|---|---|
| Goździki | za kilo | Mk. | 3.600 |
| Gałka muszkatowa | " | " | 2.950 |
| Kwiat muszkatowy | " | " | 4.000 |
| Badjanek | " | " | 2.450 |
| Ziele angielskie | " | " | 850 |
| Liście bobkowe | " | " | 825 |
| Anyż | " | " | 1.700 |
| Imbir | " | " | 1.630 |
| Cynamon | " | " | 1.350 |
| Koryntki | " | " | 1.425 |
| Sułtanki | " | " | 2.400 |
| Rodzynki malaga | " | " | 1.500 |
| Rodzynki elame | " | " | 1.200 |
| Śliwki rumuńskie | " | " | 710 |
| Migdały słodkie | " | " | 3.100 |
| Migdały gorzkie—maroko | " | " | 1.725 |
| Migdały kalifornijskie | " | " | 1.600 |
| Jądra orzechów | " | " | 1.450 |
| Wanilja Tahiti-krystalizow. | | " | 21.500 |
| Agar—agar | " | " | 10.000 |
| Margaryna Tomor | " | " | 975 |
| Kawa Santos Pernambuco | | " | 1.200 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| | za kilo | Mk. | |
| Kawa Santos Victoria | „ | „ | 1.225 |
| Kawa Santos Minimal | „ | „ | 1.075 |
| Pieprz | „ | „ | 1.150 |
| Herbata Orange Peccoe | „ | „ | 2.750 |
| Herbata Orange Peccoe Ceylon | | | 2.825 |
| Herbata Peccoe | „ | „ | 2.625 |
| Herbata Moning | „ | „ | 2.150 |

**Ceny franko wagon Tczew wraz z cłem.**

Śledzie norweskie „Vaar“ beczka Mk 11.000
Śledzie norweskie „Sloe“ beczka Mk. 11.600
Śledzie Jarmuth matties beczka Mk. 39.000
Śledzie Jarmuth mattue beczka Mk. 41.000
Ryż „Burma II“ — za kilo Mk. 300
Ryż „Salgoul“ — „ Mk. 285

**Skóra:** surowe skóry cielęce za klg. 1.800 K.
„ „ bydlęce „ „ 850 „
„ „ końskie „sztukę 14000 „
podeszwy garniury vache za klg. 3.300 — 3.300 Koron.
boks cielęce czarne Ia za stopę 1.500
„ „ kolor „ „ „ 1.800
„ juchtowy czarny „ „ 1.050

**W** Niemczech ceny skór są zwyżkowe.

**Żelazo.** Zbyt lepszy, a to z powodu zniżki korony. Import się więcej nie popłaca. Liczą się natomiast z zwyżką cen obecnych o ileby waluta koronowa nadal się utrzymała na dzisiejszym stanie.

**Tekstylja.** Bawełna z powodu waluty się znacznie podniosła. Za drukowaną bawełnianą manufakturę płacą chwilowo 1.000 K. Fabrykanci twierdzą, że te ceny przynoszą straty.

**Wełniane** towary z Niemiec i Czech są obecnie w Wiedniu tańsze, jak obecnie żądają producenci. Już oferują z Niemiec na sezon jesienny. Ceny są o 100—250 proc. droższe jak w zeszłym sezonie.

**Konfekcja.** Zupełny zastój. Oczekują, że targ wpłynie na obudzenie chęci do kupna.

**Bielizna.** Fabrykanci żądają za bieliznę zagranicznej waluty, wedle której nabyli surowce.

**Trykotaże.** Znaczny popyt, zupełny brak zapasów ceny zwyżkowe, zamawia się już obecnie na sezon jesienny i zimowy.

**Koronki i hafty.** Zbyt minimalny i też export niezadawalniający.

**Krawatki.** Ceny zwyżkowe, zbyt ożywiony.

**Papier.** Zbyt wysokie ceny wytyczne, zupełnie unieruchomiły każdą chęć kupna. Wysokie ceny zmuszają cały szereg wydawnictw do likwidacji. Natomiast niem. rynek papieru cieszy się dalej znacznym popytem i przed majem fabrykanci nie podejmują się dostaw, przyczem ceny będą obliczane wedle ówczesnego kursu dnia ekspedycji. Oczywiście kupiec solidny nie może się zgodzić na takie jednostronne dyktowanie mu cen.

**Meble.** Zbyt lepszy.

**Szkło.** W przeciwieństwie do niemieckiej fabrykacji szkła, która stale cieszy się konjukturą, w Wiedniu, z powodu ciągłej zwyżki cen węgli, sody i robocizny oraz strajku konsumcji, zupełny obraz dezorjentacji.

**Farby i lakiery.** Ceny się .obniżają, na pokostowe farby o 10 proc, na lakiery o 15 proc., brak nabywców na większe partje. Oczekują ze zbliżeniem sezonu wiosennego lepszego zbytu.

**Ryż:** Burma z nowych zbiorów za 50 kg. sh. 14|10

Burma z starych zbiorów
za 50 kg. sh. 13|6
Saigon starych zbiorów fr. belgijskich
za 100 kg. 75.—
prompt z Hamburga lub Antwerpji.
Kakao w ziarnie bez zmian.
Kakao w proszku hol. „Elecier“ fr. 3. —
za 100 kg.
Kakao w proszku ca. 25 proc, tłuszczu
fl. 34.50 za 100 kg,
**Masło** kakaowe van Houten B
fl. 92.— za 100 kg.

| | |
|---|---|
| | mk. |
| Owoce suszone rodzynki Candfa Elome III | 51.— |
| Kinp Vourla wybierane | 55.— |
| Kinp Vourla Elome | 50.— |
| czarne rodzynki Calamata | 112 za 100 kg. |
| czarne duże rodzynki zbioru 1920 | 51.— za kg. |
| **Orzechy:** małe lewantyńskie | sh. 118\|— za 100 kg. |
| rumuńskie | mk. 38,50 za kg. |
| chińskie | sh. 54\|— za ctw, |
| **Korzenie:** pieprz czarny | 4 i pół d. za lb, |
| Jamaica Piment | mk. 26,— za kg. |
| Cassia Lignea Selected | mk. 54.— za kg. |
| Goździki z Madagaskaru | mk. 165.— za kg, |

Ceny cif Gdańsk.

**Kawa:** Oferty z Brazylji bez zmian, jednakże transakcje na dostawę wobec niepewnego stanu dewiz nie przychodzą do skutku.

Zato handel z drugiej i trzeciej ręki, która obecnie znowu jest tańsza od ofert bezpośrednich, dość ożywiony. Partje loco i płynące są poszukiwane i zmieniają często właścicieli z każdorazową nadwyżką. Mimo to są zawsze jeszcze tańsze od cen za bezpośrednią dostawę, które przy przewalutowaniu bardzo wysoko się kalkulują.

Ceny w markach niemieckich wykazują dlatego znaczną różnicę. Notowano cif. Gdańsk za pół kg. w markach niemieckich: Santos extraprime 38—42, prime 37—40, superior 35—39, good 34—37, regular 33—36, ordinary 32—34.50, Rio 29—34.

W shilingach zaś notowano za 50 kg.: Extraprime 73—74, prime 71—72, superior 69—70, good 67—68, rigular 65—66, ordinary 64.

Centroamerykańskie notowano 42—47, myte centroamerykańskie 45—52, perłowe 44—50 mk. niem. za pół kg. cif Gdańsk.

**Herbata:** Tendencja tak w krajach produkcyjnych jak i na rynku światowym mocna i stała. Kalkulacja w markach niemieckich wykazuje naturalnie ceny bardzo wysokie i znacznie się różniące. Notowano cif Gdańsk za pół kg.: Moning ca. 37 cent. holend.

Panyong Congo 58. Souchong 45—47, Java Peccoe 47—52, Java Orange Peccoe 52—61, Ceylon Orange Peccoe 110,

**Figi** komondra za 1 kg. mn. 21.—

## Z Ameryki.

**Miedź.** Zapotrzebowanie się zwiększa, miedź elektrolityczna podrożała.

**Żelazo:** Rynek spokojny, produkcja została zredukowaną do połowy wytwórczości roku 1920.

**Stal:** Ceny są stałe.

**Bawełna:** Zbiory oceniają na 8 miljonów 147.000 bali po 500 funt amer.

**Nafta:** Ceny stałe, popyt dobry, zapasy ropy znaczne.

**Guma:** Ceny się podniosły o półtora centa popyt mniejszy.

**Skóry:** Podeszwy i skóra wierzchnia nie wykazują zwyżki, liczyć należy się jednak z możliwą zniżką cen.

**Pszenica:** Tendencja zwyżkowa.

**Wełna:** Ceny wyższe o 10—15 proc.

W pierwszych 10 miesiącach 1921 r. wynosił import nasz ze Stanów Zjedn.

| | | |
|---|---|---|
| pszenica i mąka pszenna | 73 | proc. |
| żyto i mąka żytnia | 11 | „ |
| ryż | 22 | „ |
| mięso i słonina | 38 | „ |
| oliwa | 16 | „ |
| bawełna | 84 | „ |
| garbnik (tanin) | 16 | „ |
| saletra | 72 | „ |
| mydło | 22 | „ |

**Chemikalja.** Obrót chemikaljami technicznemi był bardziej ożywiony, aniżeli w poprzednich tygodniach. Szczególny popyt panuje na kwas octowy, potasz, siarczan miedzi, na naftalinę i sodą żrącą. Chemikalja farmaceutyczne wykazują przeważnie silnie zwyżkową tendencję.

**Drzewo** tak w Gdańsku jak i na Pomorzu drożeje. Popyt silny ze strony niemieckich interesentów. Cena za drzewo okrągłe loko las wynosi 15—17.000 Mp. za metr ³.

## Korespodencje handlowe.

New-Jork w lutym 1922

Możemy śmiało nazwać New-Jork centrem handlu światowego. Londyn ustąpił mu miejsca. Wszystko koncentruje się u nas, cały handel międzynarodowy tu znalazł swój punkt ciężkości. Kupiectwo nasze nie może atoli zrozumieć tego stanu psychicznego, w jakiem się obecnie kupiectwo europejskie znajduje. Konstatujemy u was jakiś upadek na duchu, apatję, brak jakiejkolwiek inicjatywy i jakiegoś działania, by wyjść z tego stanu niezdecydowania. I u nas zrozumiano, że „złote czasy“ zarobków, po ustaniu wojny, minęły. Ale u nas nie czeka się na cuda. Wiemy, iż nagromadzonych u nas wielkich zapasów towarów więcej z zyskiem wojennym nie sprzedamy. Ale nie czekamy, nie spekulujemy, lecz sprzedajemy towary, wiedząc, iż kto dłużej spekuluje, tem więcej traci. Z powodu silniejszej wysprzedaży towarów, ceny są niskie, a konkurencja zniża je coraz to bardziej. Nie szukamy jednakowoż wielkich zysków, lecz pracujemy, całą siłą pracujemy, by cośkolwiek zarobić.

Do eksportu nikt stę u nas nie kwapi, ci bowiem, którzy ulegli pięknym hasłom, by Europie na kredyt sprzedawać, ciężko to zapłacili. Gdy jednakowoż i u nas stagnacja coraz silniej daje się odczuwać zaczynają u nas oglądać się za rynkiem rosyjskim. Mr. Vanderlipp, jako pierwszy pionier handlu amerykańskiego, uzyskać miał znaczne koncesje od rządu sowieckiego. Dokładne dane o tych koncesjach są jednakowoż trzymane w tajemnicy. Wiadomości rozsiewane o nich w gazetach są „bluffem“. Tyle jest jednakowoż pewnem, że Vanderlipp ma do dyspozycji wielkie kapitały, i że będzie w stanie naprawdę w Rosji wiele dokonać. Koncesje obejmują bowiem eksploatację kopalń złota na Sachalinie, w Syberji, i na Kamczatce. Obecnie wybiera się też wielu ameryk. kupców do Rosji.

Obliczają u nas, że Ameryka zarobiła od lipca 1914 r. do czerwca 1920 r. na Europie 18 miljardów dolarów. Ta suma równa się majątkowi, na który Ameryka kilkaset lat musiała pracować.

My wiemy, że Rosja, to kraj niezwykle bogaty, rolniczy, kulturalnie słabo rozwinięty, który dlatego właśnie, że ma wielkie bogactwa naturalne, ziemię urodzajną i ludność nie zbyt przemysłowo rozwiniętą, będzie mogła być rynkiem zbytu dla naszych wyrobów. Już obecnie dostarczamy Rosji via Gdańsk zboże, nasiona i żywność, niebawem rozpocznie się bardziej wzmożony ruch z naszej strony. My wiemy też, że wydajność robotnika w Polsce jest bardzo mała w porównaniu z wydajnością robotnika amerykańskiego. Gdyby u was ludzie tak chcieli pracować i tak praktycznie myśleć, jak u nas, byłby i u was taki sam dobrobyt, jaki jest w Ameryce.

Brakuje wam jeszcze wiele nauki praktycznej.— *John P.*

# Przedwojenne długi zagraniczne.

Jeszcze wiele kupców i przemysłowców w Małopolsce, a niemal wszyscy przemysłowcy Kongresówki mają przedwojenne długi zagraniczne, o których spłatę zagranica coraz bardziej się upomina.

Związek włókienniczy zajął stanowisko, że zapłata tych zobowiązań ma nastąpić przez Niemcy, które dotychczas nie zapłaciły za rekwizycje, stosowane w Polsce.

Na tę propozycję Izba handlowa w Lille, jakoteż rząd polski zajął stanowisko odmowne, żądając, by dłużnicy polscy bezpośrednio załatwiali spłatę długów ze swymi wierzycielami.

Rząd polski podnosi, że niepożądanem jest, by sprawę przedwojennych długów łączyć z kwestją odszkodowań, bo nietylko, że to nie posunie sprawy naprzód, lecz przeciwnie, wstrzyma sprawę odszkodowań, ponieważ zgodnie z protokołem w Spaa odszkodowania Niemiec mają być skompensowane przez zobowiązania nasze wobec Niemiec, z tytułu przyjętego przez nas państwowego majątku niemieckiego.

Opierając się na tych przesłankach, ustalono, że najbardziej pożądane załatwienie sprawy byłoby we formie prywatnego „aragement" między grupami dłużników i wierzycieli, a Rząd ułatwiałby tylko wytworzenie kontaktu między wspomnianemi grupami.

Wobec ostatniego rozstrzygnięcia Sądu Najwyższego w Warszawie z dnia 25 II 1922 w sprawie zapłaty sum przedwojennych hipotecznych, należy przyjąć, że gdyby zagraniczny wierzyciel dochodził swej pretensji przedwojennej w swojej walucie, uzyskałby wyrok prawomocny, i to **„ze względów słuszności"**. Byłoby dlatego słusznem, by dłużnik starał się uzyskać aragement znośne z wierzycielami, co się w wielu nam znanych wypadkach rzeczywiście do przeprowadzenia udało.

---

**Dyrekcja i Rada Nadzorcza** Kasy przy Krak. Stow. kupców w Krakowie zwołuje niniejszem

# Walne Zgromadzenie

członków Kasy na dzien 9|4. br. o godzinie 11-tej przedpoł. do lokalu Stowarzyszenia.

**Porządek dzienny:**

1) Sprawozdanie ustępującej Dyrekcji.
2) Wybór nowych członków Dyrekcji, Rady Nadzorczej i Komisji rewizyjnej.
3) Uruchomienie Kasy.
4) Wnioski i interpelacje.

**Dyrekcja.**

# Kronika.

ZAWIADAMIA się, że inkasent Stow. p. Kugler inkasować będzie dopłatę za „Przegląd Kupiecki„ w wysokości 150 Mkp. za półrocze.

WYDZIAŁ KRAKOWSKIEGO STOW. KUPCÓW wyraża tą drogą p. Dawidowi Buchnerowi obchodzącego jubileusz 30-letniego istnienia firmy, jakoteż złote wesele, serdeczgratulacje.

KUPCY BRANŻY OBUWIA uchwalili na zebraniu odbytem w lokalu Krak. Stow. Kupców jednogłośnie zamykać nadal sklepy w porze obiadowej od godz. 1 — 3-ciej popoł.

DEMONSTRACJA aparatu „Survid" uniemożliwiającego włamanie do domów i sklepów, odbędzie się w niedzielę dnia 26. III.br. o godz. 4-tej popoł. w lokalu Stowarzyszenia.

— DANINA A PASZPORTY. Starający się obecnie o paszport zagraniczny muszą przedstawić zaświadczenie urzędu skarbowego, że osoba ta zapłaciła wszystkie podatki oraz połowę daniny. W razie złożenia reklamacji przeciw wysokości daniny, to trzeba zapłacić połowę sumy, jaką reklamujący ma przyznane oraz przedstawić gwarancję wybitnej firmy na resztę. Gwarancja taka jest także potrzebna na całkowitą sumę daniny.

NOWELA do ustawy o ochronie lokatorów obowiązywać będzie od 1 kwietnia br. Wynika to z przebiegu obrad wczorajszych Komisji prawniczej.

Referent p. Jasinkowicz zaproponował następujące poprawki:

1) Od lokali do 6 pokoi włącznie opłacać się będzie komorne 40 razy większe aniżeli w 1914 r.
2) Za lokale ponad 6 pokoi — 45 krotne komornego.
3) Hotele, pensjonaty, pokoje umeblowane — 50 krotne komornego.
4) sklepy, lokale handlowe i przemysłowe — 60 - krotne komornego.

Podwyżki te mają obowiązywać od 1 maja do 1 października br.

Dla rozpatrzenia tych podwyżek wybrano podkomisję złożoną z pos. Hartglasa (klub żyd.) Rajcy (NPR), Rajskiego (PSL) Bigońskiego (Ch. D.) Suligowęckiego (grupa Dubanowicza) i referenta Jasinkowicza (ZLN.). Podkomisja ta ma w ciągu tygodnia zdać sprawę. W przeciągu tego czasu spodziewaną też jest opinia rządu w sprawie proponowanych podwyżek.

Dodać należy, że przedstawiciel Min. Skarbu oświadczył już na komisji, że proponowane przez referenta podwyżki nie wywołają żadnego sprzeciwu ze strony Ministerstwa Skarbu.

* *

Projekt ustawy o monopolu tytoniowym został wczoraj przyjęty przez komisję skarbowo — budżetową, także w 3 czytaniu.

O PODWYŻSZENIE KOMORNEGO: Według zapewnień, otrzymanych przez przedstawicieli właścicieli domów w sejmowej komisji prawniczej, projekt rządowy o zmianie dekretu o ochronie lokatorów wejdzie na porządek dzienny plenum Sejmu w końcu bieżącego miesiąca. Według wszelkiego prawdopodobieństwa większość komisji ustali wytyczne ceny komornego, które będą zmniejszane lub zwiększane co 6 miesięcy.

GARBARNIE: Pod firmą Sawicki i Ska. w Opalenicach powstaje obecnie nowa parowa garbarnia z kapitałem akcyjnym 30 milionów marek przy współudziale Banku Związku spółek zarobkowych w Poznaniu.

Spółka garbarska „Nowość" ze Lwowa sprzedała garbarnię lwowską i zakupiła fabrykę skór w Krzeszowicach pod Krakowem, za 30 miljonów marek.

W Dąbiu, przedmieściu krak. kończy obecnie architekt S. Singer i kupiec I. Kohn budowę wielkiej garbarni.

ODLEWARNIA żelaza została obecnie zbudowaną w Kielcach przy kapitale akc. 30 milionów marek.

ZNACZNIEJSZY WYWÓZ panuje obecnie ze strony polskiej do Litwy Kowieńskiej; wywozi się tekstylia bawełniane, wełniane, naftę, produkta ropne. Litwa chce kupić w Polsce maszyny rolnicze, kosy typu austrjackiego oraz nawozy sztuczne.

ZMNIEJSZENIE TARYFY PRZEWOZOWEJ. Min. koleji żelaznej celem przeciwdziałania drożyźnie obniża o 20 proc. taryfę przewozową od 10-go marca do 15-go kwietnia na następujące artykuły żywnościowe: zboże, groch, fasola, ziemniaki, mąka, kasza, mleko, mięso, szmalec, słonina, sadło, łoje jadalne, śledzie i kapusta kwaszona. Oprócz tego transporty wyżej wymienionych artykułów będą przyjmowane do przewozu według 4 kategorji.

PRELIMINARZ BUDŻETOWY. Uchwalony przez radę ministrów a dotychczas nieznany preliminarz budżetowy, na rok 1922 przewiduje wydatki w kwocie 579 miliardów i 442 milionów marek, a dochody w kwocie 451 miljardów i 172 miljonów, zatem niedobór w wysokości 128 miljardów 270 miljonów.

Na poszczególne resorty rozkładają się wydatki i dochody w miljonach marek w sposób następujący, przyczem podano także procentowy udział każdego resortu w ogólnej sumie dochodów i wydatków.

| Władze centralne | Dochody w milj. mk. | Wydatki w milj. mk. |
|---|---|---|
| Naczel. Państwa | — | 65,5 |
| Sejm Ustawodawczy | — | 493,3 |
| Kontrola Państwa | — | 706,0 |
| Prezydjum Rady Min. | 707,3 | 1.972,3 |
| Min. Spr. Zagranicz. | 3.425,3 | 11.912,7 |
| „ „ Wojskowych | 10,581,9 | 152.849,2 |
| „ „ Wewnętz. | 6.146,9 | 25,003,3 |
| „ Skarbu | 263.817,5 | 81.197,9 |
| „ Sprawiedliwości | 1.186,3 | 10.440,6 |
| „ Przem. i Handl. | 7.094,0 | 3.033,7 |
| „ Kolei Żelazn. | 110.813,7 | 170.588,2 |
| „ Roln i Dóbr P. | 27.820,8 | 15.038,0 |
| „ Wyz. R. i Ośw. | 492,5 | 49.167,2 |
| „ Poczt i telegr. | 14.332,4 | 15.666,5 |
| „ Zdrowia Publ. | 2.154,8 | 7.344,5 |
| „ Sztuki i Kult. | 25,6 | 336,5 |
| „ Robót Publicz. | 1.823,8 | 21.936,8 |
| „ Pracy i Op. Społ. | 1.270,5 | 7.892,0 |
| Głów. Urząd Likwid. | 534.0 | 668,6 |
| Głów. Urząd Ziemski | 1.614,9 | 2.790,2 |
| Min. B. Dz. Pruskiej | 85 | 240,3 |
| | 451.172,4 | 579.442,4 |

Cyfra wydatków obejmuje wydatki inwestycyjne w wysokości 108 miliardów, w czem przypada oprócz innych na wojsko 44, na kolej 34, na roboty publiczne 19, na oświatę 5, na pocztę 4 miljardy.

W WARSZAWIE założono Centralny Związek rzemieślników żydowskich (Leszna 42). Ostatnio na zgromadzeniu związku zdał sprawę sekretarz:

Zarząd wypracował statut, który w tych dniach ma zostać zatwierdzonym przez ministr. spr. wewn. Podług statutu związek będzie miał prawo otwarcia filji w całem państwie założenia szkół zawodowych, banków współdzielczych i t. d. Nazwa związku zostaje zmieniona na: Centralny związek rzemieśl. żydow. Państwa Polskiego.

Przy związku istnieje Bank Spółdzielczy, na fundusz którego składają się udziały członków, wkłady i zasiłki otrzymywanych od organizacji J. D. C. i „Ica".

Cały kapitał obrotowy sięga 30 miljonów Mkp.

Otrzymano od J. D. C. zasiłek w naturze w postaci maszyn do szycia i różnych narzędzi stolarskich i szewskich. Otrzymane narzędzia zostały sprzedane po bardzo nizkiej cenie częściowo na rozpłaty pomiędzy członków związku. Osiągnięte z tego tytułu pieniądze przekazano bankowi na fundusz pożyczkowy.

Ostatnio związek otrzymał zezwolenie od Izby Skarbowej na wykupienie patentów handlowo-przemysłowych na rok bieżący.

Praca idzie raźno i pojednanie dwóch egzystujących organizacji oczekiwane jest w najbliższej przyszłości.

CREDIT LYONNAIS W WARSZAWIE. Wkrótce otwartą zostanie w Warszawie filia wielkiego banku francuskiego „Credit Lyonnais". W tym celu toczą się pertraktacje z jedną z największych kawiarń warszawskich o odstąpienie lokalu.

— ECHA ZJAZDU ŻYDOWSKIEGO KUPIECTWA KRESOWEGO. Jak się dowiadujemy, rząd szczególnie ministerstwo skarbu wzięło pod uwagę uchwały, które zapadły na zjeździe kup. kresowego w Brześciu i w myśl takowych rozesłało odpowiednie cyrkularze i wskazówki do izb skarbowych na kresach w sprawie ściągania daniny i innych podatków państwowych.

NIEMCY: Biurokracja niemiecka (urzędnicy i pracownicy państwowi) pobierają 44 miliardów 374 milionów marek niemieckich płacy. 2|3 urzędników i pracowników pracuje w kolejnictwie.

CZECHY: Delegacja handlowa sowiecka zakupiła w 6-ciu papierniach czeskich 1,000.000. kg. papieru za 9,000,000 koron czeskich.

MOSKWA: Rząd sowiecki przygotował projekt towarzystwa wzajemnego kredytu i projekt dla zakładania banków prywatnych. Rząd zakłada obecnie ogromny trust węglowo-rudo-metalurgiczny. Ma on obejmować wszystkie kopalnie węgla, rudy żelaznej i zakładów metalurgicznych w poł. Rosji. „Sownarchost" zamierza się zwrócić za pomocą pism zagranicznych z odezwą do powrotu techników i inżynierów do Rosji.

GDAŃSK: Rozpoczął się obecnie z Gdańska przez Polskę stały transport żywności dla okolic dotkniętych klęską głodową w Rosji.

FINLANDJA zawarła z Sowietami umowę o dostarczenie 7.000 ton papieru rotacyjnego za 20 milionów marek finlandzkich.

DO MISJI HANDLOWYCH Sowietów należą obecnie
w Anglii — Chairman, Krassin zastępca Berzin
„ Czechosłowacji — Mostorenko
„ Włoszech — Vorowsky
„ Norwegji — Mikhajlow
„ Szwecji — Kerzhentsew
„ Niemczech — Nowakowsky.

LINIA BIAŁEGO ORŁA. Pod firmą Polish Mertancile Marine Corporation z kapitałem 5 miljonów dolarów powstaje nowe tow. żeglugi między Stanami a Gdańskiem. Na czele tego towarzystwa stoji K. S. Kwaniewski i firma ma opiewać: „Linia białego orła."

**Abonujcie „Przegląd Kupiecki", zasilajcie fundusz prasowy!**